

V. Verotusvalmisteluvirasto

Verotusvalmisteluviraston kertomus v:lta 1941 sisälsi seuraavaa:

Vuoden aikana verotusvalmisteluviraston henkilökunnassa tapahtuneista muutoksista mainittakoon, että liikeosaston käsittelijöiksi otettiin tammikuun alusta lukien kirjanpitäjä K. Nordström ja toukokuun 1 p:stä lukien viraston osastonjohtajat K. Lindroos ja O. Korhonen. Viimeksi mainittujen tilalle osastonjohtajiksi otettiin käsittelijä E. Päiviö ja perintöverolautakunnan apulainen S. Saaresmaa. Kiinteistöosaston käsittelijäksi maaliskuun 18 p:nä kuolleen S. Vanhatalon tilalle otettiin ekonommi K. Erander toukokuun 1 p:stä lukien. Käsittelijöiksi otettiin toukokuun 1 p:stä lukien Y. Daher, G. Finnberg, E. Heino, U. Kamppinen, N. Lehtosalu, E. Nessler, A. Partanen, G. Saaren-Seppälä ja H. Salin, marraskuun 1 p:stä lukien A. Eerola ja E. Pöysti sekä joulukuun 1 p:stä lukien E. Mäkinen. Joulukuun 1 p:nä 1939 eronneen alemman palkkaluokan nuoremman toimistoapulaisen H. Billerbäckin tilalle kaupunginhallitus nimitti viraston kanslia-apulaisen M. Lagerbergin toukokuun 8 p:stä lukien. Ylemmän palkkaluokan nuoremman toimistoapulaisen J. Granrothin tilalle, joka elokuun 22 p:nä täyttäessään 67 vuotta erosi virastaan, kaupunginhallitus määräsi viraston alemman palkkaluokan nuoremman toimistoapulaisen V. Etholénin syyskuun 18 p:stä lukien. Viimeksi mainitun toimeen kaupunginhallitus määräsi viraston konekirjoittajan A.-L. Salosen lokakuun 25 p:stä lukien.

Alemman palkkaluokan nuoremman toimistoapulaisen toimen haltija I. Stenbäck oikeutettiin hoitamaan edelleen virkaansa hänen syyskuun 13 p:nä täytettyään 67 vuotta yhden vuoden ajan mainitusta päivästä lukien ja kiinteistöosaston käsittelijä A. Ståhle hänen syyskuun 14 p:nä täytettyään 67 vuotta pysymään edelleen virassaan v:n 1942 ajan. Verotusvalmisteluviraston esityksestä lääninhallitus hyväksyi viraston toimenhaltijoille suoritettavaksi kalliinajanlisäykset samojen perusteiden mukaan kuin kaupungin viranhaltijoille helmikuun 1 p:stä alkaen sekä samoin heinäkuun 1 p:stä alkaen.

Verotusvalmisteluviraston kertomusvuonna tekemistä anomuksista ja esityksistä mainittakoon seuraavaa: Kesäkuun puolivälistä alkaen tehtiin useita anomuksia ja esityksiä valtiovarainministeriölle, kaupunginhallitukselle, lääninhallitukselle sekä erinäisille sotilasviranomaisille eräiden viraston viranhaltijoiden sotapalveluksesta vapauttamiseksi tai lomauttamiseksi verotusvalmistelutöiden suorittamista varten, mitkä toimenpiteet monessa tapauksessa johtivat myönteiseen tulokseen. Heinäkuun 7 p:nä tehdyn esityksen johdosta kaupunginhallitus heinäkuun 24 p:nä päätti oikeuttaa viraston ottamaan palvelukseensa 2 apulaissihteeriä 4,400 mk:n

pohjapalkoin kuukaudessa; verotusvalmisteluviraston huoneistotilaa laajennettiin kertomusvuonna liittämällä siihen meripelastusseuran, kaupungin myyntiaitan ja kaupungin kiinteistötoimiston asemakaavaosaston hallussa olleet samassa talossa sijaitsevat huoneistot; sen ohessa ritarihuoneen sali oli vuokrattuna toukokuun alusta syyskuun loppuun verotusvalmisteluviraston käytettäväksi kansanvakuutusmaksujen maksuunpanon toimittamista varten. Huhtikuun 26 p:nä tehtiin esitys valtiovarainministeriölle aloitteen tekemisestä kirjanpitolain uudistamiseksi valtion etuja verotuksessa eräissä kohdin silmälläpitäen. Lokakuun 8 p:nä tehtiin esitys kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus anois valtioneuvostolta oikeutta saada toimittaa kansanvakuutusmaksujen määräämisen v. 1942 kunnallistaksoituksen jälkeen sekä näiden maksujen kannon kunnallisverojen neljännen erän kannon yhteydessä.

Kertomusvuoden alusta alkaen maaliskuun loppupuolelle asti jatkui virastossa omaisuudenluovutusverotuksen valmistelutyö sekä Helsingin kaupungin että niiden henkilöiden ja yhtymien osalta, joiden asunto tai kotipaikka oli v:n 1939 lopussa sellaisten kuntien alueella, jotka oli Moskovan rauhanteossa kokonaisuudessaan luovutettu tai vuokrattu Neuvostoliitolle. Omaisuudenluovutusverotusta koskevat veroluettelonyhennykset olivat nähtävinä maaliskuun 31 p:stä alkaen 14 päivän ajan.

Siirtöväen omaisuudenluovutusverotuksessa, joka raukesi heinäkuun 4 p:nä annetun lain johdosta, verotettujen lukumäärä oli n. 4,200 ja veron kokonaismäärä 99,701,008: 05 mk.

Helsingin kaupungin omaisuudenluovutusverotuksen lopputuloksesta mainittakoon, että verotettujen lukumäärä oli 22,810, joista 3,719 henkilöä verotettiin koti-irtaimistosta, veronalaisen omaisuuden arvo oli 22,343,637,000 mk, josta koti-irtaimiston osalle tuli 226,258,650: 20 mk, ja maksuunpannun veron määrä 2,859,168,746: 95 mk. Jälkiverotettujen luku oli 274 ja maksuunpannun jälkiveron määrä 3,816,364: 45 mk. Verotuksesta tehtiin 1,708 valitusta Uudenmaan läänin tarkastuslautakunnalle, joka ei kuitenkaan kertomusvuoden aikana ehtinyt käsitellä valituksia loppuun.

Omaisuudenluovutusverotuksen takia kunnallistaksoitus myöhästyi niin, että taksoitusluettelo voitiin panna nähtäville vasta heinäkuun 18 p:stä alkaen 14 päivän ajaksi. Eräiden määräaikojen pidentämisestä ja palauttamisesta heinäkuun 11 p:nä 1941 annetun asetuksen johdosta määräaika valituksen tekemistä varten tutkijalautakunnalle piteni lokakuun 21 p:ään asti, joten tutkijalautakunta saattoi vasta kyseisen päivän jälkeen lopettaa valitusten käsittelyn. Kunnallisverojen kanto tapahtui kuitenkin samoina aikoina kuin aikaisemminkin eli elo-, syys-, loka- ja marraskuun lopussa. Kunnallistaksoituksen tuloksesta mainittakoon, että verotettujen lukumäärä oli 151,286 ja veroäyriensä lukumäärä 46,401,060. Tutkijalautakunnalle tehtiin 2,914 valitusta. Valitusten johdosta veroäyrimäärä aleni 46,027,076:een, joista tuli kiinteistötulojen osalle 5,064,118, elinkeinotulojen osalle 12,595,905 ja palkkatulojen osalle 28,367,053. Veroäyrieltä maksettava veromäärä määrättiin 9: 40 mk:ksi.

Pääasiallisesti kunnallistaksoituksen jälkeen suoritettiin kansanvakuutusmaksujen maksuunpano v:lta 1939 ja 1940. Maksuunpanoluettelot voitiin edellä mainitun määräaikojen pidentämisestä koskevan asetuksen johdosta panna asianomaisten nähtäviksi vasta lokakuun 1 p:n ja 14 p:n välisenä aikana, joten valitusaika päättyi lokakuun 21 p:nä.

Kunnallistaksoituksen tapahduttua ryhdyttiin tulo- ja omaisuusverotuksen valmisteluun. Tulo- ja omaisuusverotusta koskeva veroluettelon lyhennysote pantiin nähtäville marraskuun 3 p:stä alkaen, ja veron ensimmäisen erän kanto tapahtui joulukuussa ja toisen erän kanto helmikuussa 1942. Kyseisen verotuksen lopputuloksesta mainittakoon, että verotettujen lukumäärä oli 95,987. Maksuunpantu veromäärä oli 970,895,956: 95 mk, johon sisältyy veronkorotusta tulo- ja omaisuusverosta annetun lain 43 §:n perusteella 3,121,544: 45 mk, lisäveroa 23 a §:n perusteella 19,495,121: 55 mk, perushankintaveroa 159,468,905: 30 mk sekä jälkiveroa aikaisemmilta vuosilta 14,073,717: 30 mk. Verotuksesta tehtiin 702 valitusta Uudenmaan läänin tarkastuslautakunnalle, joka ei ehtinyt niitä kertomusvuoden aikana käsitellä.

Suhdanneverotus saatiin loppuunsaoritetuksi joulukuun alkupuolella niin, että veroluettelon lyhennysote voitiin panna nähtäville joulukuun 16 p:n ja 23 p:n väliseksi ajaksi. Verotuksesta mainittakoon, että verotettujen luku oli 3,056 ja maksuunpannun veron määrä 334,295,631: 90 mk, josta jälkiveron osalle tuli 3,171,385: 90 mk. Verotuksesta tehtiin 217 valitusta Uudenmaan läänin tarkastuslautakunnalle, joka ei ehtinyt niitä kertomusvuoden aikana käsitellä.

Edellä mainittu tarkastuslautakunta käsiteli kertomusvuoden aikana loppuun v:lta 1938 toimitetusta tulo- ja omaisuusverotuksesta tehdyt valitukset. Verotuksen lopputuloksesta mainittakoon, että maksuunpantu vero oli 602,246,857: 45 mk, johon sisältyy veronkorotusta tulo- ja omaisuusverosta annetun lain 43 §:n perusteella 1,765,927: 65 mk, lisäveroa 23 a §:n nojalla 6,505,713: 75 mk, perushankintaveroa 99,440,363: 45 mk sekä jälkiveroa aikaisemmilta vuosilta 5,617,661: 65 mk.

Verotusvalmisteluviraston käytettävänä oli v:n 1940 päättyessä kaupungin varoilla ostettua kalustoa 289,375 mk:n ja valtion omistamaa kalustoa 381,410: 65 mk:n arvosta. Kertomusvuoden aikana hankittiin uutta kalustoa kaupungin varoilla 23,000 mk:n ja valtion varoilla 13,100 mk:n arvosta.

Verotusvalmisteluviraston tarkkailijain kertomus v:lta 1941 oli seuraavan sisältöinen:

Verotusvalmisteluvirastossa oli kertomusvuonna 61 kunnan ja 68 valtion palkkaamaa viranhaltijaa. Tilapäisissä töissä oli vuoden aikana kaikkiaan 246 henkilöä.

Verotusvalmisteluviraston v:n 1941 menoarvio vahvistettiin valtion taholta helmikuun 28 p:nä 1941. Menoarviossa viraston menot laskettiin kaikkiaan 7,517,732 mk:ksi, josta valtion osuus oli 3,753,466 mk ja kaupungin osuus 3,764,266 mk. Verotusvalmisteluvirastolle aiheutui myös v. 1941 menoja omaisuudenluovutusverotuksesta ja siirtoväen verotuksesta. Kun nämä verot ovat valtion yksin suoritettavat oikeutti valtiovarainministeriö lääninhallituksen huomioimaan kyseisen verotuksen aiheuttamat kustannukset valtion tulo- ja menoarvion asianomaisen momentin kohdalla. Tämän nojalla verotusvalmisteluvirasto käytti kyseiseen tarkoitukseen kaikkiaan 2,561,427: 05 mk, jolla määrällä valtion menot ylittivät kaupun-

gin menot. Omaisuudenluovutusveron tuotto Helsingin kaupungin osalta oli 2,859,168,746: 95 mk.

Kertomusvuonna kaupunki myönsi eräitä lisämäärärahoja viran- ja toimenhaltijain kalliinajanlisiin ja palkankorotuksiin, mitkä valtio puolestaan hyväksyi. Vastaavat lisäykset myönnettiin myöskin niille toimenhaltijoille, joiden palkat suoritettiin verotusvalmisteluviraston menoarviossa olevasta valtion ja kunnan yhteisestä palkkamäärärahasta.

Verotusvalmisteluviraston v:n 1941 tilien loppuyhdistelmän mukaan valtion menot olivat 6,511,900 mk ja Helsingin kaupungin menot 3,894,122: 95 mk. Koska valtio sen lisäksi suoritti henkikirjanotteista 34,000 mk, valtion verolomakkeiden painatuksesta 110,000 mk ja kaluston hankkimisesta 13,100 mk sekä kaupunki taksoitusluettelon ja kunnallisverolippujen kirjoittamisesta 217,500 mk, oli valtion lopullinen osuus verotusvalmisteluviraston menoista 6,669,000 mk ja kaupungin osuus 4,111,622: 95 mk. Viimeksi mainitusta rahamäärästä on kuitenkin vähennettävä valtion ja kaupungin yhteisiin menoihin kuulumattomina tutkijalautakunnan jäsenten palkkioina suoritettut 4,050 mk, joten kaupungin lopulliseksi osuudeksi jäi 4,107,572: 95 mk.
